

Gazowy piec kąpielowy Atis

AUTOR / WYTWÓRCA

CZAS I MIEJSCE

Czas powstania:
lata 30. XX w.

Miejsce powstania:
Warszawa, Polska

DANE TECHNICZNE

Wymiary:
wys.: 830 mm, sze.: 300 mm, gł.: 200 mm

Materiał:

Technika:

PRAWA

Właściciel obiektu: Muzeum Inżynierii i
Techniki. Wizerunki cyfrowe i metadane
obektu: domena publiczna. Opis
kontekstowy: licencja CC BY-NC-SA 3.0 PL
(Uznanie autorstwa - Użycie niekomercyjne -
Na tych samych warunkach 3.0 Polska).

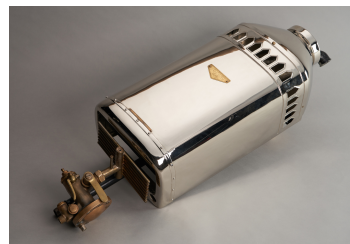
POZOSTAŁE INFORMACJE

MIM 1413/IX/139

SŁOWA KLUCZOWE

sprzęty gospodarstwa domowego, higiena

OPIS

Piec kąpielowy gazowy to urządzenie montowane najczęściej w łazienkach, służące do podgrzania wody używanej do mycia, kąpieli, a także do celów kuchennych. Czynnikiem grzewczym w tego typu urządzeniach jest gaz. Na początku XX wieku, wraz z upowszechnianiem się użycia gazu, pojawiły się nowe urządzenia grzewcze i wentylacyjne. W 1894 roku Johann Vaillant opatentował piec gazowy do kąpieli, w którym podczas podgrzewania wody nie powstawały spaliny i popiół, jak w przypadku pieców ogrzewanych węglem. Firma jako pierwsza na świecie w roku 1905 wyprodukowała naścienny piec gazowy. Od tego czasu piece gazowe stały się niezwykle popularne. Prezentowany piec kąpielowy Atis to wiszący piec łazienkowy jednoczerpalny, co oznacza, że piec służył do pobierania wody w jednym miejscu. Instalowano go bezpośrednio nad punktami poboru ogrzewanej wody: nad zlewem lub wanną. Piec Atis ma otwartą komorę spalania, co oznacza, że pobierał powietrze z wnętrza pomieszczenia, w którym był zainstalowany. Spaliny odprowadzane były przez wylot, umieszczony na górze obudowy, do przewodu kominowego. Woda ogrzewana była w sposób przepływowo, to znaczy zimna woda, płynąca przez węzownice, ogrzewana była przez płomień wychodzący z palnika głównego, umieszczonego poniżej obudowy nagrzewnicy. Piec wyposażono w automatykę sterującą jego pracą oraz możliwość regulacji temperatury wody. Charakterystyczną cechą piecyków w latach 30. XX wieku był prysznic montowany bezpośrednio na ich obudowie. Prysznic, będący wyposażeniem prezentowanego modelu, nie został zachowany. Obudowa urządzenia jest charakterystyczna dla estetyki lat 30. XX wieku. Wykonana została z blachy ocynkowanej i pokryta powłoką galwaniczną, niklowaną z ozdobnymi wycięciami u góry. Zdobienia te nadały urządzeniu bardzo ładny wygląd. Na obudowie umieszczono napis „Płomyk winien palić się stale”. Piec Atis został wyprodukowany w Fabryce Lamp, Brązów i Aparatów Gazowych Jan Serkowski Sp. Akc. Warszawa. W 1862 roku Jan Serkowski założył w Warszawie największą w Polsce wytwórnię lamp naftowych. Z czasem poszerzono asortyment o żyrandole, piece kąpielowe jedno- i wieloczerpalne, grzejniki dla lekarzy, dentystów i fryzjerów, kuchnie, żelazka i podgrzewacze. Bibliografia: J. Hołubiec, Historia lamp naftowych. Produkcja lamp naftowych na przykładzie „Fabryki Lamp i Brązów” J. Serkowskiego w Warszawie, „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki” 1971, nr 16/4, s. 739-768. W. Pruss, Rozwój przemysłu warszawskiego w latach 1864-1914, Warszawa 1977, s. 95, 116. Wiadomości Urzędu Patentowego, Warszawa 31 maja 1932, zeszyt 5. R. Zieleniewski, K. Kozakiewicz, Aparaty i urządzenia gazowe, Warszawa 1981. Reklama firmy w Gaz i woda, Rok X, grudzień 1930, nr 12, wkładka IV, http://bcpw.bg.pw.edu.pl/Content/3915/PDF/12giw30_nr12.pdf, dostęp 01.06.2021. Reklama firmy w „Architektura i budownictwo” 1936, rok XII, nr 4, po s. 136, <https://bcpw.bg.pw.edu.pl/dlibra/publication/2248/edition/2254/content>, dostęp 01.06.2021. Reklama firmy w „Biesiada Literacka” 1890, T. 29, nr 16, s. 248, <https://polona.pl/item/biesiada-literacka-pismo-literacko-polityczne-illustrowane-1890-t-29-nr-16-18,MjU5MzQzNDE/7/#info:metadata>, dostęp 01.06.2021.